

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2021 m. rugsėjo 7 d. įsakymo Nr. D1-518
redakcija)

EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS RŪŠIŲ GEROS APSAUGOS BŪKLĖS KRITERIJŲ SĄRAŠAS

I SKYRIUS ŽUVYS

„1099, Upinės nėgės (*Lampetra fluviatilis*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

1 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1099.1	Populiacija; reproduktorių skaičius arba neršto lizdų skaičius	vnt./km	>10	Reproduktorių aptikimas. Neršto lizdai (~ 20x15 cm nuvalyto žvirgždo plotai) skaičiuojami, jei nepavyksta aptikti reproduktorių.
2	1099.2	Populiacija; jauniklių skaičius	vnt./m ²	>30	Apskaita vykdoma tik tipinėse buveinėse (priekrantė, įlankos, kur gylis ≤0,6 m, srovės greitis <0,2 m/s, gruntas–smėlis su detrito priemaiša).
3	1099.3	Populiacija; jauniklių amžiaus klasių skaičius	vnt.	≥3	Amžinių klasių skaičius nustatomas pagal individų ilgių dažnio grupes.
4	1099.4	Populiacija; individų aptikimo dažnis teritorijoje	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis teritorijoje, jeigu individų apskaita vykdoma ≥2 vietose.
5	1099.5	Buveinė; nerštaviečių ir augimo buveinių integracija	Eksperto vertinimas	Integruotos buveinės dažnos	Nerštavietės: žvyro–gargždo ruožai, kuriuose srovės greitis 0,3–0,9 m/s. Augimo buveinės: smėlio–detrito plotai, kuriuose srovės greitis <0,2 m/s.

6	1099.6	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera pagal O ₂ rodiklį, ne blogesnė už gerą pagal kitus rodiklius	Būklės klasė nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę: 1 ir 2 – labai gera arba gera, 3 – prastesnė nei gera. Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/
7	1099.7	Buveinė; vagos morfologija	Eksperto vertinimas	Natūrali	Vagos formos natūralumas gali būti įvertintas naudojant GIS priemones (ortofoto sluoksni).
8	1099.8	Buveinė; hidrologinis režimas	Eksperto vertinimas	Hidrologinis režimas natūralus	Upių ruožai, kurių hidrologinis režimas pakitęs dėl hidroelektrinių veiklos, nustatomos pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją. Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/
9	1099.9	Buveinė; vagos vientisumas	Kliūtys migracijai	Nėra kliūčių migracijai arba kliūtis migracijai užkerta kelią į <30 proc. nerštui tinkamą ruožą	Kliūtys migracijai gali būti nurodytos Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastrė. Šaltinis: https://uetk.am.lt/

„1096, Mažosios nėgės (*Lampetra planeri*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

2 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1096.1	Populiacija; reproduktorių skaičius (arba neršto lizdų skaičius)	vnt./km	>10	Reproduktorių aptikimas. Neršto lizdai (~ 20x15 cm nuvalyto žvirgždo plotai), jei nepavyksta aptikti reproduktorių.
2	1096.2	Populiacija; jauniklių skaičius	vnt./m ²	>10	Apskaita vykdoma tik tipinėse buveinėse (priekrantė, įlankos, kur gylis ≤0,6 m, srovės greitis <0,2 m/s, gruntas–smėlis su detrito priemaiša).
3	1096.3	Populiacija; jauniklių amžiaus klasių skaičius	vnt.	≥3	Amžiaus klasės nustatomos pagal individų ilgį.

4	1096.4	Populiacija; individų aptikimo dažnis teritorijoje	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis teritorijoje, jeigu individų apskaita vykdoma ≥ 2 vietose.
5	1096.5	Buveinė; yra nerštaviečių ir augimo buveinių	Eksperto vertinimas	Nerštavietės ir augimo buveinės aptinkamos dažnai	Nerštavietės: žvyro–gargždo ruožai, kuriuose srovės greitis 0,3–0,8 m/s. Augimo buveinės: smėlio–detrito plotai, kuriuose srovės greitis $< 0,2$ m/s.
6	1096.6	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera pagal O ₂ rodiklį, ne blogesnė už gerą pagal kitus rodiklius	Būklės klasė nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę: 1 ir 2 – labai gera arba gera, 3 – prastesnė nei gera. Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/
7	1096.7	Buveinė; vagos morfologija	Eksperto vertinimas	Natūrali	Vagos formos natūralumas gali būti įvertintas naudojant GIS priemones (ortofoto sluoksnis).
8	1096.8	Buveinė; hidrologinis režimas	Eksperto vertinimas	Hidrologinis režimas natūralus	Upių ruožai, kurių hidrologinis režimas pakitęs dėl hidroelektrinių veiklos, nustatomos pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją. Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/
9	1096.9	Buveinė; migracijai atviro upės ruožo ilgis	km	>15 km arba visa upė, jeigu > 30 km ² baseino ploto upės ruožo ilgis < 15 km	Kliūtys migracijai ir atvirų ruožų ilgis gali būti paskelbti Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastrė. Šaltinis: https://uetk.am.lt/ .

„1106, Baltijos lašišos (*Salmo salar*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

3 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1106.1	Populiacija; jauniklių skaičius	vnt./100 m ²	$\geq 4,0$	Tyrimo vietai apskaita atliekama rugpjūčio–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 100–150 m ilgio ruože elektros žūklės aparatu.
2	1106.2	Populiacija; neršto lizdų skaičius	vnt./km	≥ 5	Neršto lizdai skaičiuojami po laišinių žuvų neršto lapkričio pabaigoje ir gruodžio mėnesiais. Apskaita vykdoma einant upės krantu ar plaukiant valtimi. Neršto lizdai skaičiuojami tik nerštui tinkamose buveinėse.

3	1106.3	Populiacija; individų aptikimo dažnis teritorijoje	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis nustatomas atliekant individų apskaitą ≥ 2 vietose.
4	1106.4	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	$\geq 2A, 0C$	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C - blogas): 1. grunto tipas ir padengimas; 2. srovės greitis; 3. gylis; 4. vandens augalija padengtos buveinės dalis.
5	1106.5	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/
6	1106.6	Buveinė; hidromorfologija	Upių hidromorfologijos indekso vertė	$\geq 0,80$	Upių hidromorfologinis indeksas apskaičiuojamas ir būklės klasė nustatoma vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka.
7	1106.7	Buveinė; vagos vientisumas	Kliūtys migracijai	Nėra kliūčių migracijai arba kliūtis migracijai užkerta kelią į <30 proc. nerštui tinkamą ruožą	Kliūtys migracijai gali būti paskelbtos Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastre. Šaltinis: https://uetk.am.lt/

„1163, Paprastojo kūjagalvio (*Cottus gobio*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

4 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1163.1	Populiacija; individų skaičius (>0+ amžiaus)	vnt./100 m ²	>2,0	Tyrimo vietoje apskaita vykdoma liepos–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 100 m ilgio ruože.

2	1163.2	Populiacija; individų aptikimo dažnis teritorijoje	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis teritorijoje, jeigu individų apskaita vykdoma ≥ 2 vietose.
3	1163.3	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	$\geq 2A, 0C$	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C - blogas): 1. gylis; 2. srovės greitis; 3. grunto tipas ir padengimas; 4. slėptuvės.
4	1163.4	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/
5	1163.5	Buveinė; hidromorfologija	Upių hidromorfologijos indekso vertė	$\geq 0,80$	Upių hidromorfologinis indeksas apskaičiuojamas ir būklės klasė nustatoma vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka.

„1134, Kartuolės (*Rhodeus sericeus*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

5 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1134.1	Populiacija; individų skaičius (>0+ amžiaus)	vnt./100 m ²	>2,5	Tyrimo vietoje apskaita vykdoma liepos–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 100 m ilgio ruože.
2	1134.2	Populiacija; individų aptikimo dažnis	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis teritorijoje, jeigu individų apskaita vykdoma ≥ 2 vietose.

3	1134.3	Buveinė; priekrantės padengimas helofitais ir (ar) plūdurlapiais makrofitais	proc.	>60	Nustatomas populiacijos tyrimo vietoje.
4	1134.4	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	$\geq 2A, 0C$	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C – blogas): 1. gylis; 2. srovės greitis; 3. grunto tipas ir padengimas.
5	1134.5	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/
6	1134.6	Buveinė; vagos morfologija	Eksperto vertinimas	Natūrali	Vagos formos natūralumas nustatomas vizualiai tyrimo vietoje. Pakrančių vingiuotumas gali būti vertinamas naudojant GIS priemones (ortofoto sluoksnis).

„1130, Salačio (*Aspius aspius*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

6 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1130.1	Populiacija; 0+ amžiaus individų skaičius ⁽¹⁾	vnt./100 m ²	>4	0+ amžiaus individais laikomi individai, kurių kūno ilgis <10 cm. Gausumas įvertinamas elektros žvejojimo metodu.
2	1130.2	Populiacija; > 0+ amžiaus individų skaičius	vnt./100 m ²	>0,1	>0+ amžiaus individais laikomi individai, kurių kūno ilgis ≥ 10 cm. Gausumas įvertinamas elektros žvejojimo metodu arba pagavus atrankiniais statomaisiais tinklais.

3	1130.3	Populiacija; amžiaus klasių skaičius *	vnt.	≥ 2	Nustatomas individų amžius ir skirtingo amžiaus individų grupių skaičius.
4	1130.4	Populiacija; individų aptikimo dažnis	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis teritorijoje, jeigu individų apskaita vykdoma ≥ 2 vietose.
5	1130.5	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius, arba vidutinė pagal vieną rodiklį	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/
6	1130.6	Buveinė; hidromorfologija	Upių hidromorfologijos indekso vertė	$\geq 0,75$	Upių hidromorfologinis indeksas apskaičiuojamas ir būklės klasė nustatoma vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka.
7	1130.7	Buveinė; upės vientisumas	Kliūtys migracijai	Kliūčių migracijai nėra	Šaltinis: https://uetk.am.lt/ Kliūtimi migracijai laikoma užtvanka, įrengta upės ruože, kurios baseino plotas $>1000 \text{ km}^2$.

* – kriterijus taikomas tik upėse

„1149, Paprastojo kirtiklio (*Cobitis taenia*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

7 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1149.1	Populiacija; individų skaičius ($>0+$ amžiaus)	vnt./100 m ²	$>1,2$	Tyrimo vietoje apskaita vykdoma birželio–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 10 m ilgio ruože.
2	1149.2	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	$\geq 2A, 0C$	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C – blogas): 1. gylis; 2. srovės greitis*; 3. grunto tipas ir padengimas; 4. apaugimas makrofitais.

3	1149.3	Buveinė; vandens kokybė upėse	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius, arba vidutinė pagal vieną rodiklį.	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/
4	1149.4	Buveinė; vandens kokybė ežeruose	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	
5	1149.5	Buveinė; vagos morfologija*	Eksperto vertinimas	Natūrali	Vagos formos natūralumas gali būti vertinamas naudojant GIS priemones (ortofoto sluoksnis).
6	1149.6	Buveinė; hidrologinis režimas	Eksperto vertinimas	Hidrologinis režimas natūralus	Upių ruožai ir ežerai, kurių hidrologinis režimas labai pakitęs dėl hidroelektrinių veiklos, nustatomos pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją. Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/ Ežerų patvenkimas, vandens lygio pažeminimas ar stabilizavimas taip pat priskiriami reikšmingam poveikiui.

* – kriterijus taikomas tik upėms

„5348, Šiaurinio auksaspalvio kirtiklio (*Sabanejewia baltica*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

8 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	5348.1	Populiacija; individų skaičius (>0+ amžiaus)	vnt./100 m ²	>1,3	Tyrimo vietoje apskaita vykdoma birželio–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 10 m ilgio ruože.
2	5348.2	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	≥ 2A, 0C	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C – blogas): 1. gylis; 2. srovės greitis; 3. grunto tipas ir padengimas; 4. apaugimas makrofitais.

3	5348.3	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/
4	5348.4	Buveinė; vagos morfologija	Eksperto vertinimas	Natūrali	Vagos formos natūralumas gali būti įvertinamas naudojant GIS priemones (ortofoto sluoksnis).
5	5348.5	Buveinė; hidrologinis režimas	Eksperto vertinimas	Hidrologinis režimas natūralus	Upių ruožai, kurių hidrologinis režimas pakitęs dėl hidroelektrinių veiklos, nustatomos pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją. Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/

„1103, Perpelės (*Alosa fallax*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

9 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1103.1	Populiacija; individų gausumas Kuršių mariose	vnt./SŽP*	>15,7	Tyrimo vietos vertinimas vykdomas gegužės–birželio mėn. viduryje, vandens temperatūrai pakilus iki 16–17 °C Ventės rago akvatorijoje.
2	1103.2	Populiacija; žvejybos poveikis	Eksperto vertinimas	Nedaro reikšmingo poveikio rūšies ištekliams	Nustatoma ekspertiškai, remiantis visa prieinama informacija apie verslinius laimikius ir jų pakitimus.
3	1103.3	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P	Labai gera arba gera pagal abu rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/

*SŽP – žvejojama 30 m ilgio, 40–45 mm akytumo tinklu per naktį.

„2522, Ožkos (*Pelecus cultratus*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

10 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	2522.1	Populiacija; individų gausumas Kuršių mariose	vnt./SŽP*	>0,1	Tyrimo vietoje vertinimas vykdomas gegužės–birželio mėn. Ventės rago akvatorijoje.
2	2522.2	Populiacija; žvejybos poveikis	Eksperto vertinimas	Nedaro reikšmingo poveikio rūšies ištekliams	Nustatoma ekspertiškai, remiantis visa prieinama informacija apie verslinius laimikius bei jų dinamiką.
3	2522.3	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje interaktyviame žemėlapyje pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/

*SŽP – žvejyama 30 m ilgio, 40–45 mm aktyumo tinklu per naktį.

„1145, Paprastojo vijūno (*Misgurnus fossilis*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

11 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1145.1	Populiacija; individų skaičius (>0+ amžiaus)	vnt./100 m ²	> 3,0	Tyrimo vietos apskaita vykdoma liepos–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 100 m ilgio ruože.
2	1145.2	Populiacija; amžinė struktūra	proc.	Aptinkamos visos amžiaus grupės; juv. > 50 proc.	Skirtingų amžiaus grupės ir proporcija populiacijoje: 1. nesubrendę jaunikliai (juv.) (TL < 10 cm). 2. subrendę individai (TL ≥ 10 cm).
3	1145.3	Populiacija; individų aptikimo dažnis teritorijoje	proc.	> 65 proc.	Teritorijoje apskaita turėtų būti vykdoma bent 3 vietose.

4	1145.4	Buveinė; susisiekimas su šalia esančiais vandens telkiniais	Eksperto vertinimas	Buveinės izoliacija nedidelė, buveinė potvynių metu su šalia esančiais telkiniais susisiekia ne rečiau kaip kartą per 5 metus	Vertinamas buveinės susisiekimas su šalia esančiais vandens telkiniais.
5	1145.5	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	$\geq 2A, 0C$	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C - blogas): 1. vandens augalų apaugimas; 2. grunto tipas ir padengimas; 3. vandens inžinerijos statinių poveikis; 4. vandens telkinio priežiūros poveikis;
6	1145.6	Buveinė; kiti neigiami veiksniai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vertinamas neigiamų veiksnių poveikis: 1. melioracija; 2. vandens tarša. 3. gyvenviečių poveikis.

II SKYRIUS VABZDŽIAI

„1065, Auksuotosios šaškytės (*Euphydryas aurinia*)” geros apsaugos būklės kriterijai

12 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1065.1.	Populiacija; suaugėlių santykinė gausa pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse; rūšies populiacijos buvimo įrodymas	Suaugusių ind. sk./100 m maršrute	Stabili arba didėjanti; ≥ 7	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinės gausos pokyčius. Apskaita vykdoma birželio mėnesį.
2	1065.2.	Populiacija; vikšrų lizdų santykinė gausa	Vikšrų lizdų sk./100 m maršrute	Stabili arba didėjanti;	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinės gausos pokyčius. Apskaita vykdoma rugpjūčio mėnesį.

		pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse; rūšies veisimosi įrodymas		≥5; rūšis veisiasi	
3	1065.3.	Buveinė; tinkamų veisimosi ir maitinimosi buveinių plotas	ha	Stabilus ar didėjantis; (faktinis dydis)	Kiekvienos maršruto apskaitos metu žymimos buveinės ploto ribos.
4	1065.4.	Buveinė; žinomos pastovios veisimosi ir maitinimosi buveinės būklė, eksperto vertinimas	Tinkamos buveinės požymių skaičius; vnt.	Stabili ar gerėjanti; ≥4(1*); (1*) – privalomas prioritetinis požymis	Tinkamos buveinės požymiai: 1. atvira teritorija, bet apsupta medžių ar krūmų, suteikiančių užuovėją ir sukuriančių šiltas mikroklimatines sąlygas; 2. yra bent keli susisiekiantys ir iki 500 m atstumu vienas nuo kito nutolę apgyventi plotai; 3. *augalija žemažolė (augalijos žolyno aukštis rūšies skraidymo metu yra 5–20 cm), kurioje sutinkamas auksuotosios šaškytės pagrindinis mitybinis augalas <i>Succisa pratensis</i> ; 4. nėra akivaizdaus neigiamo supančios teritorijos poveikio; 5. tinkamos buveinės: „7230, Šarmingos žemapelkės“, „6410, Melvenynai“.
5	1065.5.	Buveinė; <i>Succisa pratensis</i> buvimas, gausumas	Mitybinių augalų skaičius /1 m ² (suskaiciuojamas vidurkis iš 1 m ² barelių praeitame maršrute)	Stabilus ar didėjantis; ≥5	Maršruto ilgis priklauso nuo buveinės dydžio.
6	1065.6.	Buveinė; žydinčių augalų buvimas, gausumas (suaugusių drugių mitybai)	Projekcinis padengimas, proc.	Stabilus ar didėjantis; >20%	

7	1065.7.	Buveinė; sumedėjusios augalijos, nendrių buvimas	Projekcinis padengimas, proc.	Stabilus ar mažėjantis; ≤10	Buveinėje gali būti pavienių krūmų ar jų grupių, kurie suteikia užuovėją.
8	1065.8.	Buveinė; naudojimas (šienavimas, ganymas)	Buveinės dalis, proc.	~30 proc. per metus	Mozaikiškas/ kas antrus metus naudojimas.
9	1065.9.	Buveinė; drėgmės režimas	Užmirkimo laipsnis; eksperto vertinimas	Drėgna, bet užmynus vanduo nesisunkia	

„1060, Didžiojo auksinuko (*Lycaena dispar*)” geros apsaugos būklės kriterijai

13 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1060.1.	Populiacija; suaugėlių santykinis gausumas pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Suaugusių ind. sk./100 m maršrute	Stabili arba didėjanti; ≥5	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinio gausumo pokyčius. Apskaita vykdoma birželio mėn. ir liepos pirmoje pusėje.
2	1060.2.	Populiacija; atskirų veisimosi buveinių, kuriose randami kiaušiniai, lervos ar tipiški mitybinių augalų pažeidimai, skaičius teritorijoje	Skaičius; vnt.	Stabilus ar didėjantis; ≥6	Nustatomas vykdant monitoringą. Apskaita vykdoma liepos–rugsėjo mėn.
3	1060.3.	Buveinė; tinkamos buveinės plotas	ha	Stabilus ar didėjantis; (faktinis dydis)	Kiekvienos maršruto apskaitos metu žymimos buveinės ploto ribos. Tinkamos buveinės dydis gali būti apskaičiuojamas naudojant GIS.

4	1060.4.	Buveinė; žinomos pastovios veisimosi ir maitinimosi buveinės būklė, eksperto vertinimas	Atitinkančių požymių skaičius	Stabili ar gerėjanti; $\geq 4(1^*)$. (1*) – privalomas prioritetinis požymis	Tinkamos buveinės požymiai: 1. atvira teritorija, bet dažnai apsupta medžių ar krūmų, suteikiančių užuovėją ir sukuriančių šiltas mikroklimatines sąlygas; 2. prie dirbtinių vandens telkinių, kanalizuotų upelių, miškuose, melioracijos griovių pakraščiuose; 3. *teritorijoje gausiai sutinkami didžiojo auksinuko pagrindiniai mitybiniai augalai <i>Rumex aquaticus</i> , <i>R. hydrolapathum</i> , <i>R.</i> <i>obtusifolius</i> , <i>R. crispus</i> ; 4. nėra akivaizdaus neigiamo poveikio iš supančios teritorijos. Vertinimo metu atsižvelgiama į didžiojo auksinuko vystymuisi tinkamos buveinės dydžio pokyčius, apsaugos perspektyvas; 5. tinkamos buveinės: „7140, Tarpinė pelkės ir liūnai“, „7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės“, „7230, Šarmingos žemapelkės“, „6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai“, „6410, Melvenynai“, „6450, Aliuvinės pievos“.
5	1060.5.	Buveinė; mitybinių augalų <i>Rumex aquaticus</i> , <i>R. hydrolapathum</i> , <i>R. obtusifolius</i> , <i>R.</i> <i>crispus</i> buvimas, gausumas	Projekcinis padengimas, proc.	Gausumas turi būti stabilus ar didėjantis; ≥ 5	Svarbu, kad mitybiniai augalai nebūtų užgožti kitos augalijos.
6	1060.6.	Buveinė; žydinčių augalų buvimas, gausumas (suaugusių drugių mitybai)	Projekcinis padengimas, proc.	Gausumas turi būti stabilus ar didėjantis; ≥ 16	

7	1060.7.	Buveinė; krūmų buvimas	Projekcinis padengimas, proc.	Stabilus; ≤ 10	Buveinėje gali būti pavienių krūmų ar jų guotų, kurie suteikia užuovėją.
8	1060.8.	Buveinė; naudojimas (šienavimas ar ekstensyvus ganymas) norint stabdyti sumedėjusios augalijos plitimą	Buveinės dalis, proc.	~30 per metus	Mozaikiškas, kas antrus metus naudojimas.
9	1060.9.	Buveinė; stabilumas	Eksperto vertinimas	Stabili buveinė, veikiama specifinių hidrologinių sąlygų	Stabilumo rodiklis – mitybinių augalų natūralus ilgalaikis išgyvenimas, hidrologinių sąlygų pastovumas.

14. „6169, Baltamargės šaškytės (*Euphydryas maturna*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

14 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	6169.1.	Populiacija; suaugėlių santykinis gausumas pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse; rūšies buvimo įrodymas	Ind. skaičius vnt. / 100 m maršrute	Stabilus arba didėjantis; ≥ 8	Pastovioje veisimosi ir maitinimosi vietoje reguliariai vykdoma maršruto apskaita; populiacijos būklė vertinama pagal santykines gausos pokyčius. Apskaita vykdoma birželio mėnesį, liepos mėn. pradžioje.
2	6169.2.	Populiacija; vikšrų lizdų santykinis gausumas pastoviose jų veisimosi ir	Vikšrų lizdų skaičius vnt. / 100 m maršrute	Stabilus arba didėjantis; ≥ 8	Nustatomas vykdant stebėseną. Stebėseną vykdoma rugpjūčio–rugsėjo mėnesiais. Apžiūros visos galimos buveinės teritorijoje.

		maitinimosi buveinėse; veisimosi įrodymas			
3	6169.3.	Buveinė; potencialiai tinkamų veisimosi ir maitinimosi buveinių plotas	ha	Stabilus ar didėjantis (faktinė reikšmė)	Kiekvienos maršruto apskaitos metu tikslinamos buveinės ploto ribos. Tinkamos buveinės dydis gali būti apskaičiuojamas naudojant GIS.
4	6169.4.	Buveinė; <i>Fraxinus excelsior</i> buvimas, gausumas	Mitybinių augalų skaičius /100 m maršruto ruože; vnt.	Gausumas turi būti stabilus ar didėjantis; ≥ 15	Svarbu, kad pagrindinio medyno sudėtyje būtų uosių, kad vyktų savaiminis pasisėjimas medyno pakraštyje.
5	6169.5.	Buveinė; <i>Fraxinus excelsior</i> augaviečių ekspozicija; šilumos kiekis, tenkantis besivystančioms lervoms	Pasaulio šalis, į kurią atsukta buveinė (kurioje pusėje yra atvira erdvė); galimi 8 pasaulio šalių žymėjimai	P, PV, V (S, SW, W)	Pietinė ir pietvakarinė ekspozicija užtikrina, kad saulės šviesa ir šiluma buveinėje veiks ilgiausiai.
6	6169.6.	Buveinė; žinomos pastovios veisimosi ir maitinimosi buveinės būklė, medyno kokybė, eksperto vertinimas	Tinkamos buveinės požymių skaičius; vnt.	Stabili ar gerėjanti; ≥ 4(1*); 1* – privalomas požymis	Tinkamos buveinės požymiai: 1. *saulės apšviesti jauni uosiai (<i>Fraxinus excelsior</i>), augantys nuo vėjo apsaugotose, šiltose, drėgnose vietose; 2. buveinėje uosiai nepaveikti uosių maro; 3. „9020, Plačialapių ir mišrūs miškai“, „91E0, Aliuviniai miškai“.
7	6169.7.	Buveinė; žinomos pastovios veisimosi ir maitinimosi buveinės būklė, žolinės dangos kokybė, eksperto vertinimas	Tinkamos buveinės požymių skaičius; vnt.	Stabili ar gerėjanti; ≥ 3(1*)	Tinkamos buveinės požymiai: 1. buveinės dalis, kur po medžių laja yra žolinė danga, sudaro ≥30 proc. 2. *žolinė augalija žemiau vikšrų apgyventų medžių įvairiarūšė; 3. vykdomas vasarinis rotacinis žolinės augalijos šienavimas žemiau vikšrų apgyventų medžių arba vyksta rotacinis

					vasarinis ganymas medyne; 4. šienaujama vieną kartą prasidėjus imago skraidymo laikotarpiui, bet ne vėliau kaip rugpjūčio mėn., kad būtų išsaugoti drugiai ankstyvojoje vystymosi stadijoje.
8	6169.8.	Buveinė; žydinčių augalų buvimas, gausumas	Projekcinis padengimas, proc.	Gausumas turi būti stabilus ar didėjantis; ≥ 5 proc.	Svarbu, kad būtų pakankamai nektaro šaltinių (suaugusių drugių mitybai).

15. „1084, Niūriaspalvio auksavabalio (*Osmoderma eremita*)” geros apsaugos būklės kriterijai

15 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1084.1.	Populiacijos dydis	Apgyvendintų medžių skaičius, vnt.	Stabilus arba didėjantis	Apgyvendinti medžiai nustatomi pagal rūšies veiklos požymius arba užregistruotus individus.
2	1084.2.	Buveinė; populiacija; apgyvendintų medžių tankumas išskirtose tinkamose buveinėse	vnt./ha	≥ 3	Apgyvendinti medžiai – 4–6 vystymosi stadijos ¹⁾ lapuočiai medžiai su drevėmis ar kitomis ertmėmis, kuriose aptinkama rūšies buvimo požymių.
3	1084.3.	Buveinė; tinkamos buveinės dydis	ha	Kartografuotas buveinės plotas nemažėja (apskaičiuotas faktinis dydis)	Tinkamos buveinės plotas apskaičiuojamas naudojant GIS, atlikus apgyvendintų, potencialiai tinkamų ir perspektyvių medžių inventorizaciją.
4	1084.4.	Buveinė; gyventi potencialiai tinkamų medžių tankumas išskirtose tinkamose buveinėse	vnt./ha	≥ 5	Gyventi tinkami medžiai – 4–7 vystymosi stadijos ¹⁾ ažuolai ir kiti lapuočiai medžiai, kuriems būdingos didelės drevės, bet rūšies individų ar jų veiklos požymių neaptinkama (pvz., genių iškaltos drevės, kurių angos skersmuo yra apie 6 cm arba kitos plačios tuščiavidurės ertmės, atsiradusios supuvus

					stambiai nulūžusiai šakai).
5	1084.5.	Buveinė; perspektyvių medžių tankumas išskirtose tinkamose buveinėse	vnt./ha	≥ 10	Perspektyvūs medžiai – 1–3 vystymosi stadijos ¹⁾ lapuočiai medžiai, kurie po tam tikro laikotarpio taps tinkamais apsigyventi rūšies individams.
6	1084.6.	Buveinė; užpavėsinimas	Projekcinis padengimas, proc.	≤ 50	Apskaičiuojamas vidutinis medžių ir krūmų lajų projekcinis padengimas (proc.) aplink inventorizuojamus buveinės medžius.

¹⁾ Lapuočių medžių vystymosi/senėjimo stadijos (pagal Antonsson & Jansson, 1997)

16. „1037, Pleištinės skėtės (*Ophiogomphus cecilia*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

16 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1037.1.	Populiacija; buvimo įrodymas; santykinė lervų išnarų gausa pastoviose veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Vidutinis lervų išnarų skaičius tirtose 1x500 m pakrantės ruože; vnt.	Stabili arba didėjanti; >5	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinės gausos pokyčius. Apskaita vykdoma birželio mėnesį po masinio ritimosi.
2	1037.2.	Populiacija; santykinė suaugusių skėčių gausa pastoviose veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Vidutinis suaugusių skėčių skaičius tirtose 100 m ilgio maršrute; vnt.	Stabilus ar didėjantis; ≥ 5	Nustatomas vykdant stebėseną. Apskaita vykdoma birželio antroje pusėje – liepos mėnesį.
3	1037.3.	Buveinė; tinkamų buveinių tipas, plotas	ha	Stabilus ar didėjantis (faktiškai nustatytas)	Tinkamos buveinės plotas apskaičiuojamas naudojant GIS. Tinkamos buveinės: vidutinio dydžio ir didelės santykinai sraunios ir švarios (lašišinės) upės, dažnai buveinė „3260 Upių sraunumos su kurklių bendrijomis”.

4	1037.4.	Buveinė; žvyro ar smėlio dalis dugno plote (eksperto vertinimas)	Stebimo ploto dalis, proc.	Stabili; 30–60	
5	1037.5.	Buveinė; dugno dumblėjimas, organinės nuosėdos (eksperto vertinimas)	Organinių nuosėdų buvimo faktas, stebimo dumblėto ploto dalis, proc.	Stabili; nėra ar <10	
6	1037.6.	Buveinė; apšvietumas / temperatūros poveikis (eksperto vertinimas)	Vandens ir pakrantės juostos apšvietimas, stebimo ploto dalis; proc.	Stabilus; 70–90	
7	1037.7.	Buveinė; 100 m pločio pakrantės juostos struktūra (eksperto vertinimas)	Atvirų pakrantės plotų dalis; proc.	Stabili; ≥50	
8	1037.8.	Buveinė; vandens tėkmės reguliacija	Upės patvankų buvimas; taip / ne	Stabili; patvankų nėra.	

III SKYRIUS MOLIUSKAI

17. „1032, Ovaliosios geldutės (*Unio crassus*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

17 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė/ gera būklė	Papildoma informacija
1	1032.1.	Populiacija; individų tankis vnt./kv. m	Ind. sk./kv. m	≥10	Vertinama pagal stebėjimo metodiką.

		(vidurkis iš tyrimų vietų)			
2	1032.2.	Populiacija; amžiaus struktūra	Amžiaus klasių skaičius	3	Pagal trijų amžiaus klasių klasifikaciją: I – iki trejų metų amžiaus; II – nuo 3–6 metų amžiaus; III – vyresni kaip 6 metų amžiaus individai.
3	1032.3.	Buveinė; upės vagos reguliavimas, antropogeniniai pokyčiai		Upės vaga natūrali	Eksperto vertinimas.
4	1032.4.	Buveinė; vandens kokybės klasė	Vandens kokybės klasė ir nitratų kiekis	Labai gera ir gera, ir ≤ 2 mg/l NO ₃ -N	Šaltinis: https://vanduo.gamta.lt/

IV SKYRIUS VARLIAGYVIAI

18. „1166, Skauterėtojo tritono (*Triturus cristatus*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

18 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1166.1.	Populiacija; santykinis suaugusių gausumas pastoviose veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Individų skaičių skaičius, vnt./ 10 gaudyklių per parą;	Stabili arba didėjanti;	Nustatomas vykdant stebėseną.
2	1166.2	Buveinė; tinkamų vandens telkinių skaičius ir plotas	vnt. ir (arba) ha	Vandens telkinių kompleksas (≥ 5 vnt. mažų arba ≥ 1 ha telkinys)	Tinkamos buveinės plotas apskaičiuojamas naudojant GIS.

3	1166.3	Buveinė; povandeninės augalijos projekcinis padengimas	Projekcinis padengimas, proc. (eksperto vertinimas)	≥ 50 proc.	Vertinama sekliojoje vandens telkinio dalyje.
4	1166.4	Buveinė; apšviestumas	Užpavėsinta dalis, proc. (eksperto vertinimas)	≤ 30 proc.	Nurodoma sumedėjusių pakrantės augalų užtamsinto vandens ploto dalis.
5	1166.5	Buveinė; aplinkinių buveinių įvairovė	Eksperto vertinimas	Didelė buveinių įvairovė	Vertinama iki 50 m atstumu aplink vandens telkinį.
6	1166.6	Buveinė; žemėnaudos intensyvumas	Eksperto vertinimas	Žemės ūkio veikla neintensyvi arba jos nėra	Vertinama 100 m atstumu aplink vandens telkinį.
7	1166.7	Buveinė; vandens lygio svyravimas nerštavietėje	Eksperto vertinimas	Vandens telkinys išdžiūva, nusenka ne anksčiau kaip rugpjūčio mėn. antroje pusėje	Vertinama žinomose nerštavietėse.
8	1166.8	Atstumas nuo nerštavietės iki tinkamos žiemojimo vietos	m	≤ 300 m	Miškas ne didesniu kaip 500 m atstumu nuo nerštavietės turi didelę svarbą.

**V SKYRIUS
ŽINDUOLIAI**

19. „1355, Ūdros (*Lutra lutra*)” geros apsaugos būklės kriterijai

19 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1355.1	Buveinė; tinkamos buveinės ploto trendas	Trendo apibudinimas	Stabilus <i>arba</i> didėja	Kartografuojant buveinę įtraukiama iki 10 m. pakrantės kranto (sausumos).
2	1355.2	Populiacija; vidutinis veiklos žymių skaičius 10 km pakrantės ruožui	vnt./10 km	≥ 2	Veiklos žymės – pėdsakai, šliužės, ekskrementai, maisto likučiai ir kt.
3	1355.3	Buveinė; vidutinis saugių vietų skaičius 5 km pakrantės ilgio ruožui	vnt./5 km	≥ 2	Saugi vieta – nendrynai, krūmynai ir panašios sunkiau pasiekiamos vietos, ūkinei veiklai nenaudojamos ir (arba) žmonių labai retai lankomos pakrantės dalys, užimančios ne mažesnę kaip 1000 m ² sausumos plotą.
4	1355.4	Buveinė; mitybai naudojamų rūšių gausa	n	≥ 8	
5	1355.5	Buveinė; antropogeninis trikdymas	Eksperto vertinimas	Saikingas	
6	1355.6	Buveinė; vandens tarša	Eksperto vertinimas	Nefiksuojama arba nereikšminga	